

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

SPITALUL CLINIC CĂI FERATE IAȘI

Iași, Cod 700506, Str. Garabet Ibrăileanu, Nr. 1, C.I.F.: 4981239, E-mail: spitalcfiasi@yahoo.com
Tel.: 0232/216422 Secretariat Tel./Fax: 0232/264013 Web: www.spitaluniversitarcfiasi.ro

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

PO-AP-01

NOTĂ:

Acest document este proprietatea intelectuală a Spitalului Clinic Căi Ferate Iași.

Reproducerea integrală sau parțială a acestui document este permisă numai cu acordul prealabil scris și înregistrat al managerului spitalului.

Constituie abatere disciplinara necunoașterea și/sau neaplicarea întocmai a cerințelor prezentului document.

Aceasta abatere va fi sancționată conform art. 247, 248 și art. 250-252 din Codul Muncii, actualizat.

Revizie

Revizia acestui document se face ținând cont de rezultatele implementării indicatorilor de monitorizare de structura, proces, rezultatelor obținute, modificări legislative, modificări de circuite, reorganizări interne, etc.

Revizia nu este obligatorie decât dacă se îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile sus menționate.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

**RECOLTAREA, COLECTAREA,
CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL
PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN
SERVICIUL DE ANATOMIE
PATOLOGICĂ**

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1 Rev.: 0

Pag.: 1 / 9

Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr crt	Ediția/ revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	I/0	integral	elaborare inițială	03.08.2022

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

Nr crt.	Elaborat / verificat / avizat / aprobat	Nume și prenume	Funcția	Semnătura	Data
1	Elaborat	Dr. Mirela Grigorovici	Coordonator Serviciul de Anatomie Patologică		08.07.2022
2	Verificat	Dr. Emilia Solomon	Director medical		11.07.2022
3	Avizat juridic	Petru Manița	Avocat		20.07.2022
4	Avizat	Dr. Stela-Maria Leonte	RMC		21.07.2022
4	Avizat	Dr. Izabela Lăcrămioara Frunză	Membru Comisie monitorizare		25.07.2022
5	Aprobat	Dr. Mihai Glod	Manager		29.07.2022

Exemplar nr: 2

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 2 / 9

CUPRINS

1. Scop.....	3
2. Domeniul de aplicare.....	3
3. Documente de referință.....	3
4. Definiții și abrevieri	3
5. Descrierea procedurii	
5.1. Generalități.....	4
5.2. Solicitarea examinărilor anatomopatologice.....	4
5.3. Tipuri de examinări anatomopatologice.....	5
5.4. Recoltare, colectare, conservare și transport produse biologice.....	6
6. Responsabilități.....	7
7. Evidențe și înregistrări.....	9
8. Anexe.....	9
9. Difuzare.....	9
10. Indicatori de monitorizare.....	9

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1 Rev.: 0

Pag.: 3 / 9

1. SCOP

1.1. Stabilirea diagnosticului de certitudine anatomopatologic și/sau a diagnosticului citopatologic, cu implicații în stabilirea tratamentului și a prognosticului bolii.

1.2. Procedură specifică ce are drept scop reglementarea activităților legate de recoltarea, conservarea și transportul produselor biologice obținute în cursul intervențiilor chirurgicale și al manevrelor invazive către Serviciul de Anatomie Patologică – Compartimentele de Histologie și Citologie. De asemenea cuprinde și recoltarea și conservarea pieselor recoltate în timpul autopsiilor prosectorale în Compartimentul de Prosectoră al SAP.

1.3. Include instrucțiuni de colectare, fixare optimă a țesuturilor și transport al specimenelor chirurgicale de diferite mărimi, precum și documentarea corectă cu includerea informațiilor clinice în Fișa de însoțire a materialului biptic către Serviciul de Anatomie Patologică (formular tipizat) necesare în stabilirea diagnosticului histopatologic.

2. DOMENIU DE APLICARE

2.1. Procedura se aplică în cadrul Spitalului Clinic Căi Ferate Iași de întreg personalul medical implicat în recoltarea, conservarea și transportul probelor biologice din cadrul secțiilor clinice/cabinetelor din ambulatoriul de specialitate, în toate cazurile de intervenții chirurgicale și manevre invazive efectuate asupra pacienților internați și în urma cărora se obțin piese biologice (piese operatorii, material biptic, fragmente tisulare recoltate la autopsie, material destinat examenului citologic) și care ulterior sunt trimise la Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectoră în vederea stabilirii diagnosticului anatomopatologic.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Definiții:

3.1.1. Prelevare/recoltare = acțiune ce constă în obținerea unui fragment tisular reprezentativ/a unei piese operatorii în cursul unei intervenții chirurgicale de la un pacient, în scopul stabilirii unui diagnostic de certitudine anatomopatologic.

3.1.2. Produs biologic (specimen) = material biologic solid/lichid recoltat de medicul curant prin tehnici specifice:

- în Compartimentul de histopatologie: piese operatorii, biopsii/puncții-biopsii (de tract digestiv, ganglionare, de prostată, renale, tiroidă, glanda mamară etc.), fragmente tisulare recoltate în cursul autopsiei

- în Compartimentul de citologie: lichide biologice (urină, lichid de ascită, lichid pleural, lichid articular etc.), material aspirat cu ac fin, frotiuri exfoliative (frotiu cervico-vaginal), amprente (ganglionare, tumorale).

3.1.3. Examen extemporaneu = examen histopatologic solicitat de medicul chirurg în timpul intervenției chirurgicale, prin evaluare macroscopică și microscopică pe un fragment tisular/piesă operatorie prelucrat la gheață, pentru efectuarea unui diagnostic prezumptiv rapid și pentru stabilirea conduitei chirurgicale adecvate.

3.1.4. Examen histopatologic=examen prin evaluare microscopică a pieselor operatorii/biopsii/fragmente tisulare recoltate la autopsie, cu elaborarea unui diagnostic histopatologic de certitudine.

3.1.5. Examen citopatologic= examen prin evaluare microscopică a materialului celular prelevat și prelucrat din lichide biologice, material aspirat cu ac fin, amprente, cu elaborarea unui diagnostic citopatologic orientativ.

3.2. Abrevieri:

3.2.1. Ed. = Ediție

3.2.2. Rev. = Revizie

3.2.3. PO = Procedura operațională

3.2.4. SMC = Sistem de management al calității

3.2.5. SAPP/SAP = Serviciul de Anatomie Patologică și Prosectoră

3.2.6. Medic AP = medic anatomopatolog

3.2.7. FOCG = Fișa de Observație Clinică Generală

3.2.6. HG = Hotărâre de Guvern

3.2.7. OMS = Ordin Ministerul Sănătății

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

4.1. SR EN ISO 9000:2015 - Sisteme de Management al Calității. Principii fundamentale și vocabular

4.2. SR EN ISO 9001:2015 - Sisteme de management al calității. Cerințe.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 4 / 9

- 4.3. Legea nr. 104/2003, republicată în 2014** - Lege privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului
- 4.4. H.G. nr. 451/2004** - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, cu modificările și completările ulterioare
- 4.5. OMS nr. 1.217/2010** - Ordin al ministrului sănătății privind aprobarea ghidurilor de practică medicală pentru specialitatea anatomie patologică
- 4.6. OSGG nr. 600/2018** - Ordinul secretarului general al Guvernului privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice

5. DESCRIEREA PROCEDURII

5.1. Generalități

5.1.1. Recoltarea, colectarea, conservarea și transportul produselor biologice sunt activități care se desfășoară în sălile de operație/secții/cabinete medicale din cadrul ambulatoriului de specialitate ale spitalului.

5.1.2. Etapele ce implică recoltarea, colectarea, conservarea și transportul produselor biologice necesită a fi temeinic cunoscute de întreg personalul medical implicat, pentru evitarea erorilor cu consecințe în elaborarea diagnosticului corect și în tratamentul adecvat al pacientului.

5.2. Solicitarea examinărilor anatomopatologice

5.2.1. Solicitarea examenelor anatomopatologice se face de către medicul curant/operator.

5.2.2. Acordul scris al pacientului – etapă obligatorie premergătoare recoltării

5.2.2.1. Înainte de recoltare se solicită pacientului sau aparținătorilor acestuia, după caz, exprimarea acordului în scris, conform modelului tipizat, pentru:

- distrugerea țesuturilor care rămân după orientarea macroscopică a pieselor chirurgicale, biopsiilor sau fragmentelor tisulare recoltate la autopsie, numai după definitivarea diagnosticului histopatologic;
- folosirea unor fragmente tisulare/organe în scop didactic, fără însă ca această situație să prejudicieze diagnosticul histopatologic;
- folosirea produselor biologice recoltate în studii medicale;
- folosirea în scop didactic/științific a imaginilor fotografice ale țesuturilor sau organelor recoltate/examinate.

5.2.2.2. Dacă pacientul sau aparținătorul acestuia sau, după caz, reprezentantul legal își exprimă dezacordul pentru distrugerea țesuturilor care rămân după orientarea macroscopică, pacientul/aparținătorul/reprezentantul legal, după caz, își asumă în scris obligația să distrugă țesuturile prin incinerare sau înhumare, pentru a nu aduce prejudicii sănătății publice și să aducă dovada efectuării acesteia.

5.2.2.3. Însoțește obligatoriu produsul biologic recoltat împreună cu Fișa de însoțire a materialului biptic către Serviciul de Anatomie Patologică.

5.2.3 Fișa de însoțire a materialului biptic către Serviciul de Anatomie Patologică

5.2.3.1. Înainte de orice operație/recoltare de produse biologice în sala de operație/secție/cabinet de specialitate ale spitalului, se pregătește Fișa de însoțire a materialului biptic către SAP (formular tipizat) care cuprinde:

- secția în care este internat pacientul;
- numele și prenumele pacientului;
- codul numeric personal al pacientului;
- sex, vârstă;
- numărul FOCG;
- diagnosticul clinic;
- piesa/piese trimise : numerotare, denumire, localizare;
- examenul cerut: examen extemporaneu/ histopatologic la parafină / citologic;
- date anatomo-clinice în legătură cu examenul histopatologic cerut (date clinice, terapie anterioară examenului macroscopic intraoperator al piesei prelevate);
- rezultate histopatologice/citopatologice anterioare;
- fixatorul utilizat în prealabil;
- data recoltării/operației;
- medicul operator/recoltator cu semnătură și parafă ce solicită examenul;

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 5 / 9

- asistenta medicală AP ce a primit specimenul în SAPP;
- data primirii în SAPP.

5.2.3.2. În sala de operație/secție/cabinetul medical de specialitate unde se efectuează operația/recoltarea, asistenta medicală din blocul operator/secție/cabinetul medical completează datele generale din FOCG cuprinse în Fișa de însoțire a materialului biptic, apoi la indicațiile medicului operator/recoltator completează celelalte date specifice specimenului recoltat (piesa/piese trimise, fixatorul folosit, data operației/recoltării).

5.2.3.3. La terminarea operației/recoltării, medicul operator/recoltator încercuiește examenul cerut în SAPP, completează datele anatomo-clinice în legătură cu examenul histopatologic cerut, rezultatele histopatologice/citopatologice anterioare, semnează și parafează Fișa de însoțire a materialului biptic

5.3. Tipurile de examinări anatomopatologice

5.3.1. Examenul extemporanu:

Medicul operator anunță medicul anatomopatolog cu 24 de ore înainte de intervenția chirurgicală.

Medicul anatomopatolog are dreptul să refuze examenul extemporanu în oricare din următoarele situații:

- fragmentul tisular trimis este impropriu din punct de vedere tehnic examenului histopatologic la gheață, cum ar fi: os/zone calcificate, detritus necrotic etc.;
- piesa trimisă sau leziunea este foarte mică, existând riscul prejudicierii diagnosticului la parafină;
- în circumstanțe speciale, care se apreciază de medicul anatomopatolog după secționarea la gheață, de exemplu: noduli tiroidieni, ganglion limfatic suspect de malignitate limfoidă.

Examenul extemporanu se efectuează intraoperator, din fragment tisular proaspăt și nefixat trimis către SAPP unde va fi prelucrat imediat prin înghețare și apoi examinare la microscop.

Este obligatorie prelucrarea la parafină a fragmentului tisular examinat la examenul extemporanu.

Pentru examenul extemporanu se eliberează buletin histopatologic separat, rezultatul acestuia fiind inclus și în buletinul histopatologic elaborat după examinarea la parafină.

5.3.2. Examenul histopatologic:

Se efectuează din piese operatorii/biopsii/ fragmente recoltate la autopsie prin fixare în formol tamponat și prelucrat în SAPP timp de mai multe zile prin tehnici specifice de lucru.

Elaborarea diagnosticului histopatologic se face de către medicul anatomopatolog **în maximum 30 de zile lucrătoare din momentul primirii pieselor** cel puțin ca diagnostic de etapă, conform legislației în vigoare, folosind tehnicile de anatomie patologică de care dispune: colorația hematoxilină-eozină H.E. (obligatorie), colorații speciale (după caz).

Medicul anatomopatolog consemnează în buletinul histopatologic pe care îl eliberează dacă mai sunt necesare și alte tehnici speciale de anatomie patologică care nu sunt disponibile în SAPP respectiv: imunohistochimie, biologie moleculară, imunofluorescență sau microscopie electronică.

Este obligatorie trimiterea pentru diagnostic histopatologic în SAPP a tuturor pieselor operatorii/fragmentelor tisulare recoltate de la pacienți în cursul intervențiilor chirurgicale și a materialului biptic, împreună cu Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului.

Piese operatorii se trimit în totalitate; nu sunt admise împărțirea piesei și trimiterea de fragmente tisulare în mai multe servicii de anatomie patologică simultan.

Piesă chirurgicală se trimite nesectionată, deschiderea ei făcându-se de către medicul anatomopatolog care poate solicita prezența medicului chirurg pentru orientare macroscopică.

Originalul buletinului histopatologic se păstrează în arhiva SAPP împreună cu Fișa de însoțire a materialului biptic **minimum 30 de ani**.

Copii ale Buletinului histopatologic se eliberează în două exemplare:

- un exemplar destinat medicului curant care a solicitat examenul histopatologic și care îl va atașa obligatoriu în FOCG;
- un exemplar este înmănat pacientului sau, după caz, pe bază de procură un exemplar poate fi eliberat aparținătorilor/reprezentantului legal.

Excepție: pentru fragmentele tisulare recoltate în cursul autopsiei prosectorale, diagnosticul histopatologic se poate efectua în maxim 2 luni de la autopsie. La solicitarea scrisă, un exemplar se poate elibera aparținătorilor/reprezentantului legal.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1 Rev.: 0

Pag.: 6 / 9

5.3.3. Examenul citopatologic

Diagnosticul citopatologic este cuprins în buletinul citopatologic și se elaborează de medicul anatomopatolog, folosind tehnicile de care dispune, obligatoriu colorație Papanicolau pentru frotiurile cervico-vaginale și, facultativ, după caz, colorații speciale.

Originalul buletinului citopatologic se păstrează în arhiva SAPP împreună cu biletul de trimitere a produsului biologic **minimum 30 de ani**.

Copii ale buletinului citopatologic se eliberează în două exemplare:

- un exemplar destinat medicului curant care a solicitat examenul citopatologic și care îl va atașa obligatoriu în FOCC;

- un exemplar este înmănat pacientului sau, după caz, pe bază de procură un exemplar poate fi eliberat aparținătorilor/reprezentantului legal.

5.4. Recoltarea, colectarea, conservarea și transportul produselor biologice în SAPP

5.4.1. Recoltarea produselor biologice

Recoltarea produselor biologice la pacientul internat este efectuată de regulă de către medicul curant.

În anumite situații (de exemplu recoltarea urinii/sputei pentru examen citopatologic) recoltarea poate fi efectuată de către asistenta medicală sub îndrumarea medicului curant.

Recoltarea produselor biologice se execută în sălile de operații, secțiile clinice ale spitalului și cabinetele medicale de specialitate din ambulatoriul de specialitate al spitalului.

Personalul medical care recoltează produse biologice trebuie să aplice măsuri de precauție adecvate ce constau în utilizarea echipamentului de protecție corespunzător locului de recoltare (sală de operație/secție/cabinet medical): halat, mănuși chirurgicale, mască, bonetă, ochelari de protecție, conform protocoalelor specifice, spălarea și dezinfectarea mâinilor, manipularea cu grijă a obiectelor tăioase sau înțepătoare.

Recoltarea se poate face sub forma unei piese (probe) unice sau piese (probe) multiple.

Piese operatorii/biopsiile se trimit în totalitate și nesectionate în SAPP.

Nu sunt admise împărțirea piesei și trimiterea de țesut în mai multe servicii de anatomie patologică simultan.

5.4.2. Colectarea produselor biologice

Colectarea și etichetarea corectă a specimenelor chirurgicale este foarte importantă pentru emiterea unui raport anatomopatologic corect.

Produsele biologice recoltate trebuie apoi colectate în recipiente adecvate pentru conservarea și protejarea specimenului.

Introducerea imediată a probei biologice în recipientul corespunzător și etichetarea imediată a recipientului reduce riscul pierderii specimenului și va asigura securizarea și identificarea corectă a acesteia, cu reducerea erorilor în stabilirea diagnosticului histopatologic/citopatologic.

Menționarea locului de prelevare a unui specimen în Fișa de însoțire a materialului bioptic este foarte importantă, acest lucru ajutând medicul anatomopatolog în descrierea macroscopică și ulterior în precizarea limitelor de excizie chirurgicală în siguranță la examinarea microscopică.

Recipientele de colectare și transport trebuie să fie rigide, impermeabile, opace și non-reactive la soluția de fixare folosită.

Recipientele trebuie să aibă un capac bine fixat pentru a preveni atât pierderea soluției fixatoare, cât și contaminarea persoanei care transportă recipientul.

Recipientele de colectare și transport trebuie să aibă gura largă, iar mărimea acestora trebuie să fie în concordanță cu dimensiunile piesei biologice.

În aceste recipiente se toarnă soluție fixatoare (de regulă formol tamponat 10%) în care piesele biologice trebuie să fie complet imersate (volum de formol de 2-10 ori mai mare decât volumul piesei).

Ficcare recipient de colectare va fi inscripționat cu numele și prenumele pacientului, numele piesei trimise, data operației, numele operatorului.

Dacă la același pacient se recoltează în cursul intervenției chirurgicale mai multe piese operatorii/biopsii, ele vor fi etichetate separat la indicațiile medicului operator în recipiente de colectare și transport diferite și vor fi numerotate în ordinea recoltării lor (1,2,3,...) pe Fișa de însoțire a materialului bioptic la rubrica "Piesa trimisă".

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 7 / 9

5.4.3. Conservarea produselor biologice

Arhitectura unui țesut și în special detaliile celulare microscopice pot fi alterate dacă fixarea (conservarea) este necorespunzătoare, ceea ce face imposibilă diagnosticarea corectă a leziunilor existente. În cazul biopsiilor acest lucru are drept consecință repetarea biopsiei.

Imediat după recoltare, în funcție de examenul cerut în SAPP, produsele biologice sunt conservate astfel:

(*) *pentru examen extemporaneu*: medicul operator va preda piesa operatorie/fragmentul tisular asistentei medicale din sala de operație care va asigura introducerea piesei operatorii/a fragmentului tisular **în stare proaspătă în recipient fără fixator** etichetat conform procedurii și **va fi trimis imediat în SAPP**, însoțit de Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului.

(*) *pentru examen histopatologic la parafină*: medicul operator/recoltator va preda piesa operatorie/biopsia asistentei medicale din sala de operație/cabinetul medical, care va asigura introducerea piesei/pieselor operatorii/biopsiei în stare proaspătă în recipientele cu fixator (formol tamponat 10%) etichetate conform procedurii.

(*) *pentru examenul citologic*: se face în funcție de produsul biologic recoltat:

- pentru lichide biologice/material aspirat cu ac fin/fragment tisular pentru amprentare: după recoltare sunt transportate în stare proaspătă cât mai repede în SAPP, nefixate, în recipientul adecvat de recoltare. Recipientul va fi însoțit de Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului;

- pentru frotiuri exfoliative: materialul celular este recoltat și etalat pe lame de sticlă și poate fi fixat înainte de transportul în SAPP. Lamele vor fi însoțite de Fișa de însoțire a materialului biptic/bilet de trimitere și acordul scris al pacientului.

5.4.4. Transportul produselor biologice

Pentru *examen extemporaneu*: recipientul de colectare va fi inscripționat cu numele și prenumele pacientului, numele piesei trimise, data operației, numele operatorului și **va fi trimis imediat în SAPP**, însoțit de Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului.

Pentru *examen histopatologic*: recipientul/toate recipientele cu piesele recoltate de la același pacient, etichetate conform procedurii, **va/vor fi trimis(e) la mai mult de 2 ore de la recoltare în SAPP**, însoțit(e) de Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului.

Pentru *examen citopatologic*: lichidele biologice/ materialul celular aspirat cu ac fin/ fragment tisular pentru amprentare/lamele sunt transportate însoțite de Fișa de însoțire a materialului biptic/bilet de trimitere și acordul scris al pacientului.

Transportul produselor biologice recoltate către SAPP se face de către asistenta medicală de la blocul operator/secție/ cabinetul medical.

Transportul se efectuează prin plasarea recipientelor cu produse biologice în cutii de plastic special destinate acestui scop, cu grijă, în poziție verticală pentru a evita răsturnarea sau vărsarea acestora.

Predarea – preluarea produselor biologice în SAPP se face zilnic între orele 08.00-09.30, conform programului de lucru. Excepție fac piesele operatorii destinate examenului extemporaneu și urgențele.

În Serviciul de Anatomie Patologică asistenta medicală de la blocul operator/secție/ cabinetul medical înregistrează produsele biologice trimise în Condica de recepționare și înregistrare a produselor biologice cu următoarele rubrici: data înregistrării, nume și prenume pacient, numărul FOCG, specimenul biologic trimis, diagnosticul clinic de pe Fișa de însoțire, numele și prenumele asistentei medicale cu semnătură.

Asistenta medicală din SAPP va completa pe Fișa de însoțire a materialului biptic rubricile din dreapta sus: primit de..... și data primirii în SAPP, va verifica etichetarea corectă a pieselor și identificarea lor în recipient, precum și calitatea acestora (dimensiuni, fixatori folosiți).

Produsele biologice recepționate corect în SAPP vor fi apoi transportate în sala de prelevare.

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1. Managerul

- asigură cadrul legislativ și organizatoric pentru desfășurarea activităților descrise în prezenta procedură;
- aprobă prezenta procedură.

6.2. Medicul curant operator/recoltator

- cunoaște și respectă prevederile prezentei proceduri;
- informează pacientul asupra manevrelor invazive pe care urmează să le efectueze;
- obține acordul scris al pacientului cu privire la produsele/probele biologice ce urmează a fi recoltate;

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1

Rev.: 0

Pag.: 8 / 9

- anunță medicul anatomopatolog de examenul pe care urmează să-l efectueze după recoltarea probelor biologice (ex. extemporaneu cu 24 ore înainte);
- răspunde de calitatea recoltării probei/produsului biologic și respectă condițiile din prezenta procedură;
- răspunde de acuratețea datelor cuprinse în Fișa de însoțire a materialului biptic către SAPP pe care o semnează și parafează;
- după primirea Buletinului histopatologic cu diagnostic histopatologic/Buletinului citopatologic se asigură că acesta este inclus în FOCG a pacientului;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.3. Medicul anatomopatolog

- face instructajul personalului medical AP din subordine cu privire la respectarea prevederilor din prezenta procedură, cu precădere referitor la admisia corectă în SAPP a produselor biologice indiferent de natura acestora;
- răspunde de calitatea examenelor anatomopatologice care au fost solicitate;
- întocmește Buletinul histopatologic cu diagnostic histopatologic de certitudine/Buletinul citopatologic;
- oferă informații asupra Buletinului histopatologic cu diagnostic histopatologic de certitudine/Buletinul citopatologic atât medicului curant, cât și pacientului. Dacă există procură din partea pacientului, aceste informații pot fi oferite aparținătorilor;
- consemnează în Buletinul histopatologic pe care îl eliberează dacă mai sunt necesare și alte tehnici speciale de anatomie patologică care nu sunt disponibile în SAPP respectiv: imunohistochimie, biologie moleculară, imunofluorescență sau microscopic electronică;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.4. Medicul-coordonator al Blocului operator

- face instructajul personalului medical din subordine cu privire la respectarea prevederilor din prezenta procedură;
- împreună cu asistenta-șefă a Blocului operator consiliază personalul medical din sălile de operație cu privire la condițiile de recoltare, colectare, conservare și transport ale probelor biologice;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.5. Medici-șefi ai secțiilor clinice chirurgicale/medicale

- cunosc și respectă prevederile prezentei proceduri;
- asigură difuzarea prevederilor prezentei proceduri către personalul medical din subordine;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.6. Asistenta-șefă a Blocului operator/secție

- face instructajul periodic al personalului medical din subordine cu privire la respectarea prevederilor din prezenta procedură;
- supraveghează permanent dacă personalul din subordine respectă prevederile prezentei proceduri;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.7. Asistenta medicală (bloc operator/secție/cabinet medical)

- cunoaște și respectă prevederile prezentei proceduri;
- completează datele din Fișa de însoțire a materialului biptic sub îndrumarea medicului curant operator/recoltator;
- recoltează, după caz, lichide biologice(urină)/spută la recomandarea medicului curant;
- pregătește recipiente adecvate de colectare și le etichetează corect după recoltarea produselor biologice;
- răspunde de transportul în siguranță al produselor biologice recoltate din sala de operație/secție/cabinet către SAPP, însoțite de documentele necesare (Fișa de însoțire, acordul scris al pacientului);
- respectă programul zilnic de admisie a produselor biologice în SAPP;
- înregistrează produsele biologice recoltate la admisie în SAPP în Condica de recepționare și înregistrare;
- predă produsele biologice recoltate asistentei AP sub semnătură și consemnarea datei de admisie în SAPP;
- respectă confidențialitatea informațiilor.

6.8. Asistenta medicală AP

- recepționează produsele biologice în recipiente de colectare, însoțite de Fișa de însoțire a materialului biptic și acordul scris al pacientului;
- semnează preluarea produselor biologice pe Fișa de însoțire a materialului biptic, cu consemnarea datei de admisie în SAPP;

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

RECOLTAREA, COLECTAREA, CONSERVAREA ȘI TRANSPORTUL PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN SERVICIUL DE ANATOMIE PATOLOGICĂ

Cod: PO-AP-01

Ed.: 1 Rev.: 0

Pag.: 9 / 9

- verifică etichetarea corectă a pieselor și identificarea lor în recipienți, precum și calitatea acestora (dimensiuni, fixatori folosiți);
- transportă produsele biologice recepționate în sala de prelevare a SAPP.

7. EVIDENȚE ȘI ÎNREGISTRĂRI

- 7.1. FOCG – consemnarea intervenției chirurgicale/biopsiei/examenului citologic
- 7.2. Registrul de operații/intervenții din Blocul operator
- 7.3. Condica de recepționare și înregistrare a produselor biologice din SAPP
- 7.4. Fișa de însoțire a materialului biptic
- 7.5. Acord scris al pacientului
- 7.6. Buletinul histopatologic/Buletinul citopatologic
- 7.7. Registrul de examene histopatologice
- 7.8. Sistem informatic

8. ANEXE

- 8.1. PO-AP-01/F1 – Fișa de însoțire a materialului biptic
- 8.2. PO-AP-01//F2 – Acord scris al pacientului

9. DIFUZARE

Procedura se difuzează pe baza Listei de difuzare.

10. INDICATORI DE MONITORIZARE

INDICATOR	ȚINTA	METODA DE CALCUL	PERIOADA DE MONITORIZARE	RESPONSABIL
Ponderea documentelor de referință de actualitate	100%	(nr. documente de referință de actualitate / nr. total documente de referință) x 100	permanent	Medic curant operator Medic coordonator Bloc operator Medic AP
Ponderea personalului medical instruit cu cerințele procedurii din totalul angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii.	100 %	(nr. personal medical instruit cu cerințele procedurii / nr. angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii) x 100	periodic	Medic coordonator Bloc operator Asistenta-șefă Bloc operator Medici-șefi secții Asistente-șefe secții
Procent Fișe de însoțire a materialului biptic completate corect din număr total Fișe de însoțire admise în SAPP	>95 %	(nr. Fișe de însoțire a materialului biptic completate corect / nr. total Fișe de însoțire admise în SAPP) x 100	semestrial	Medic coordonator SAP
Procent recipiente de colectare incorect etichetate din număr total de recipiente de colectare	<1 %	(nr. recipiente de colectare incorect etichetate / nr. număr total de recipiente de colectare) x 100	semestrial	Medic coordonator SAP Asistenta medicală AP

Pag.: 1/1

Data primirii

Serviciul de Anatomie Patologică

Clinica/Secția trimite material bioptic/citologic
de la bolnavul, sex ☐M/☐F, vârstă, CNP
, FO nr.

Diagnosticul clinic:

Piesa trimisă:

Examenul cerut: ☐ extemporaneu ☐ histopatologic la parafină ☐ citologic

Date anatomoclinice în legătură cu examenul histopatologic cerut (date clinice, terapie anterioară examenului macroscopic intraoperator al piesei prelevate):

Rezultate histopatologice sau citopatologice anterioare:**Data recoltării (operației)**

(semnătura și parafa)

 SPITALUL CLINIC CĂI FERATE IAȘI	ACORD SCRIS PACIENT	Cod: PO-AP-01/F2
		Ed./Rev.: 1/0
		Pag.: 1/1

Spitalul Clinic Căi Ferate Iași

SECȚIA

Domnule Manager,

Subsemnatul/Subsemnata
domiciliat/domiciliată în orașul
str. nr., bl., sc., et., ap.
județul, telefon, posesor al actului de identitate seria
..... nr., eliberat la data de, de către, **declar că**
sunt/nu sunt de acord cu următoarele:

- 1. Distrugerea țesuturilor care rămân după orientarea macroscopică a pieselor chirurgicale/biopsiilor (după definitivarea diagnosticului histopatologic)**

☐ **DA**
(semnătura)

☐ **NU** și în acest caz mă oblig să distrug țesuturile rămase prin incinerare la crematoriul uman pentru a nu aduce prejudicii sănătății publice; în plus, mă oblig să aduc o adeverință scrisă de la crematoriul uman în acest sens

.....
(semnătura)

- 2. Folosirea unor fragmente tisulare/organe în scop didactic (piese de muzeu)/de cercetare științifică, cu condiția ca această situație să nu prejudicieze diagnosticul histopatologic și să se păstreze secretul identității mele.**

☐ **DA**
(semnătura)

☐ **NU**
(semnătura)

- 3. Folosirea în studii medicale a produselor biologice care îmi sunt recoltate.**

☐ **DA**
(semnătura)

☐ **NU**
(semnătura)

- 4. Folosirea în scop didactic/de cercetare științifică a imaginilor fotografice ale țesuturilor sau organelor recoltate/examinate, cu condiția păstrării secretului identității mele.**

☐ **DA**
(semnătura)

☐ **NU**
(semnătura)

Data: ____/____/____